

23. 1. 2023

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Změny základních sazeb zahraničního stravného pro rok 2023

Od 1. ledna 2023 dochází ke změnám v sazbách zahraničního stravného. Stravné se zvyšuje pro české zaměstnance při cestách po EU pro Dánsko, Finsko, Polsko a Švédsko. A pro jaké další země v Evropě a ve zbytku světa se mění sazby stravného? Za jakých podmínek může být stravné oproti vyhláskové sazbě zvýšeno nebo sníženo?

Nárok zaměstnanců na zahraniční stravné je zakotven v zákoníku práce. Cílem prováděcí vyhlášky stanoví základní sazby zahraničního stravného, kterou vydává každoročně v pravidelném termínu s účinností k 1. lednu kalendářního roku Ministerstvo financí na základě návrhu Ministerstva zahraničních věcí a podkladů od zastupitelských úřadů ČR v zahraničí, je zajistit zaměstnancům dostatečnou finanční kompenzaci v případech, kdy je zaměstnavatel vyšle na zahraniční pracovní cestu a v této souvislosti jim vzniknou výdaje, resp. zvýšené výdaje na stravování. Určení základních sazeb stravného pro rok 2023 je obsaženo aktuálně ve vyhlášce Ministerstva financí č. [401/2022](#) Sb.

Přehlednost právní úpravy zajišťuje každý rok nová vyhláška

Nespornou výhodou právní úpravy cestovních náhrad-základních sazeb zahraničního stravného je přehlednost a snadná orientace v ní, vycházející z toho, že se pro každý kalendářní rok kompletně vyhláší přehled všech sazeb znovu, bez ohledu na to, zda zůstávají stejné, nebo se mění, a není tak nutno dohledávat novelizace a znění příslušného právního předpisu v různém období.

Nicméně i tak nejspíš je zajímavé upozornění na to, jaké sazby zahraničního stravného a pro jaké státy se aktuálně mění-jak dále uvádíme.

Změny jsou možné i v průběhu kalendářního roku a legislativci je pro rok 2023 předpokládají

Publikace příslušné vyhlášky ve Sbírce zákonů pravidelně intervalech jednoho roku (a v krajním případě vydání vyhlášky v mimořádném termínu, jakmile by se příslušné parametry-ceny stravovacích služeb nebo kurs stanovené cizí měny-od poslední úpravy zvýšily nebo snížily alespoň o 20 %),^[1] umožňuje s kratší odezvou reagovat na případné silné výkyvy devizových kurzů nebo při radikální změně meziročních indexů spotřebitelských cen v zahraničí.

Právní úprava je však stabilní a v průběhu kalendářního roku se v minulých letech neměnila. Pro rok 2023 ovšem předkladatelé návrhu právního předpisu s určitou pravděpodobností změny-i v průběhu kalendářního roku s ohledem na inflaci zasahující nejrůznější světové ekonomiky a státy-předpokládají. Je tedy nutno sledovat Sbírku zákonů pečlivěji než v minulosti.

Změny pro rok 2023

Ke změnám základních sazeb stravného pro rok 2023 dochází u těchto států:

Arménie,

ostrovní státy Austrálie a Oceánie,^[2]

Bahamy,

Brazílie,

Dánsko,

Egypt,
Finsko,
Guinea,
Irák,
Izrael,
Jordánsko,
ostrovní státy Karibiku,[\[3\]](#)
Korejská republika ("jižní Korea"),
Kuba,
Mali,
Maroko,
Moldavsko,
Myanmar,
Nový Zéland,
Paraguay,
Polsko,
Senegal,
Švédsko,
Tunisko,
Uruguay.

Základní sazby zahraničního stravného pro rok 2023 dle přílohy k vyhlášce č. [401/2022 Sb.](#)

▪

Stát/země	Měnový kód	Měna	Základní sazba zahraničního stravného
Afghánistán	EUR	euro	45
Albánie	EUR	euro	40
Alžírsko	EUR	euro	50
Andorra	EUR	euro	45
Angola	USD	americký dolar	60
Argentina	USD	americký dolar	50
Arménie	EUR	euro	40
Austrálie a Oceánie - ostrovní státy	USD	americký dolar	65
Ázerbájdžán	EUR	euro	40
Bahamy	USD	americký dolar	60
Bahrajn	EUR	euro	45

Bangladéš	USD	americký dolar	50
Belgie	EUR	euro	50
Belize	USD	americký dolar	50
Benin	EUR	euro	45
Bermudy	USD	americký dolar	50
Bělorusko	EUR	euro	45
Bhútán	USD	americký dolar	50
Bolívie	USD	americký dolar	50
Bosna a Hercegovina	EUR	euro	40
Botswana	USD	americký dolar	55
Brazílie	USD	americký dolar	60
Brunej	USD	americký dolar	40
Bulharsko	EUR	euro	40
Burkina Faso	EUR	euro	40
Burundi	USD	americký dolar	55
Čad	EUR	euro	50
Černá Hora	EUR	euro	35
Čína	EUR	euro	45
Dánsko	EUR	euro	60
Džibutsko	USD	americký dolar	65
Egypt	EUR	euro	45
Ekvádor	USD	americký dolar	50
Eritrea	USD	americký dolar	50
Estonsko	EUR	euro	40
Etiopie	EUR	euro	50
Filipíny	EUR	euro	40
Finsko	EUR	euro	55
Francie	EUR	euro	50
Francouzská Guyana	EUR	euro	45
Gabon	EUR	euro	50
Gambie	EUR	euro	45
Ghana	EUR	euro	50
Gibraltar	EUR	euro	40
Gruzie	EUR	euro	40
Guatemala	USD	americký dolar	45
Guinea	EUR	euro	50

Guinea-Bissau	EUR	euro	45
Guyana	USD	americký dolar	50
Honduras	USD	americký dolar	45
Hongkong	EUR	euro	45
Chile	USD	americký dolar	55
Chorvatsko	EUR	euro	40
Indie	EUR	euro	45
Indonésie	EUR	euro	40
Irák	EUR	euro	45
Irán	EUR	euro	40
Irsko	EUR	euro	50
Island	EUR	euro	60
Itálie, Vatikán a San Marino	EUR	euro	50
Izrael	USD	americký dolar	60
Japonsko	USD	americký dolar	65
Jemen	EUR	euro	35
Jihoafrická republika	EUR	euro	40
Jižní Súdán	USD	americký dolar	55
Jordánsko	EUR	euro	50
Kambodža	USD	americký dolar	45
Kamerun	EUR	euro	50
Kanada	USD	americký dolar	50
Kapverdy	EUR	euro	40
Karibik - ostrovní státy	USD	americký dolar	60
Katar	USD	americký dolar	50
Kazachstán	EUR	euro	45
Keňa	EUR	euro	45
Kolumbie	USD	americký dolar	45
Komory	USD	americký dolar	55
Konžská republika (Brazzaville)	USD	americký dolar	60
Konžská demokratická republika (Kinshasa)	USD	americký dolar	65
Korejská lidově demokratická republika	EUR	euro	45
Korejská republika	EUR	euro	55
Kosovo	EUR	euro	45

Kostarika	USD	americký dolar	50
Kuba	EUR	euro	60
Kuvajt	EUR	euro	40
Kypr	EUR	euro	40
Kyrgyzstán	EUR	euro	40
Laos	USD	americký dolar	45
Lesotho	USD	americký dolar	50
Libanon	USD	americký dolar	55
Libérie	EUR	euro	45
Libye	EUR	euro	45
Lichtenštejnsko	CHF	švýcarský frank	65
Litva	EUR	euro	40
Lotyšsko	EUR	euro	40
Lucembursko	EUR	euro	50
Macao	EUR	euro	45
Madagaskar	EUR	euro	40
Maďarsko	EUR	euro	40
Malajsie	USD	americký dolar	45
Malawi	USD	americký dolar	45
Maledivy	USD	americký dolar	55
Mali	EUR	euro	50
Malta	EUR	euro	50
Maroko	EUR	euro	45
Mauretánie	EUR	euro	40
Mauricius	USD	americký dolar	55
Mexiko	USD	americký dolar	50
Moldavsko	EUR	euro	45
Monako	EUR	euro	45
Mongolsko	EUR	euro	40
Mosambik	USD	americký dolar	50
Myanmar (Barma)	USD	americký dolar	55
Namibie	USD	americký dolar	50
Německo	EUR	euro	45
Nepal	USD	americký dolar	50
Niger	EUR	euro	50

Nigérie	EUR	euro	50
Nikaragua	USD	americký dolar	45
Nizozemsko	EUR	euro	50
Norsko	EUR	euro	60
Nový Zéland	USD	americký dolar	65
Oman	EUR	euro	50
Pákistán	EUR	euro	40
Panama	USD	americký dolar	45
Paraguay	USD	americký dolar	50
Peru	USD	americký dolar	50
Pobřeží Slonoviny	EUR	euro	40
Polsko	EUR	euro	45
Portugalsko a Azory	EUR	euro	40
Rakousko	EUR	euro	45
Rovníková Guinea	EUR	euro	50
Rumunsko	EUR	euro	40
Rusko	EUR	euro	45
Rwanda	USD	americký dolar	55
Řecko	EUR	euro	40
Salvador	USD	americký dolar	45
Saudská Arábie	EUR	euro	50
Senegal	EUR	euro	55
Severní Makedonie	EUR	euro	35
Seychely	EUR	euro	55
Sierra Leone	EUR	euro	40
Singapur	USD	americký dolar	60
Spojené arabské emiráty	USD	americký dolar	55
Slovensko	EUR	euro	35
Slovinsko	EUR	euro	40
Somálsko	USD	americký dolar	55
Spojené státy americké	USD	americký dolar	60
Srbsko	EUR	euro	35
Srí Lanka	USD	americký dolar	50
Středoafriická republika	USD	americký dolar	50
Súdán	USD	americký dolar	55

Surinam	USD	americký dolar	50
Svatý Tomáš a Princův ostrov	EUR	euro	40
Svazijsko	USD	americký dolar	55
Sýrie	EUR	euro	50
Španělsko	EUR	euro	45
Švédsko	EUR	euro	60
Švýcarsko	CHF	švýcarský frank	75
Tádžikistán	EUR	euro	40
Tanzanie	USD	americký dolar	55
Thajsko	EUR	euro	40
Tchaj-wan	EUR	euro	45
Togo	EUR	euro	40
Tunisko	EUR	euro	50
Turecko	EUR	euro	40
Turkmenistán	EUR	euro	45
Uganda	USD	americký dolar	55
Ukrajina	EUR	euro	45
Uruguay	USD	americký dolar	55
Uzbekistán	EUR	euro	40
Velká Británie	GBP	britská libra	45
Venezuela	USD	americký dolar	65
Vietnam	EUR	euro	40
Zambie	USD	americký dolar	55
Zimbabwe	USD	americký dolar	50
Ostatní země neuvedené v příloze	EUR	euro	35

Záleží na počtu hodin strávených v zahraničí

Zaměstnanec má nárok na zahraniční stravné ve výši:

- celé (plné) základní sazby, jestliže doba strávená mimo území České republiky trvá v kalendářním dni déle než 18 hodin.
- 2/3 základní sazby, pokud tato doba trvá déle než 12 hodin, nejvýše však 18 hodin.
- 1/3 základní sazby zahraničního stravného, jestliže doba strávená mimo území ČR je 12 hodin a méně, avšak alespoň 1 hodinu. [\[4\]](#)

Příklad:

Zahraníční pracovní cesta do Spolkové republiky Německo trvá 4 dny.

1. den stráví zaměstnanec na pracovní cestě 16 hodin, má tedy nárok na 2/3 základní sazby zahraničního stravného (45 euro) čili na 30 euro.

2. a 3. den tráví zaměstnanec v SRN, má tedy za oba dny nárok na plnou základní sazbu zahraničního stravného čili na 2 x 45 euro, tedy 90 euro.

4. den stráví zaměstnanec na pracovní cestě 11 hodin, má tedy nárok na 1/3 základní sazby zahraničního stravného (45 euro) čili na 15 euro.

Celkem má zaměstnanec nárok na stravné ve výši 135 euro.

Trvá-li doba strávená mimo území ČR méně než 1 hodinu, zahraniční stravné se neposkytuje. [5] Doby strávené mimo území ČR, které trvají 1 hodinu a déle při více zahraničních pracovních cestách v jednom kalendářním dni, se však pro účely zahraničního stravného sčítají.

Pokud zaměstnanec projíždí v 1 den více států, výši zahraničního stravného určí zaměstnavatel ze základní sazby zahraničního stravného sjednané nebo stanovené pro stát, ve kterém zaměstnanec stráví v kalendářním dni nejvíce času.

Krácení stravného za bezplatně poskytnuté jídlo

Bylo-li zaměstnanci během zahraniční pracovní cesty poskytnuto bezplatné jídlo (na které zaměstnanec nepřispívá a toto jídlo má charakter snídaně, obědu večeře), snižuje se mu stravné za každé bezplatné jídlo až o hodnotu

- 70 % zahraničního stravného, jde-li o zahraniční stravné v třetinové výši základní sazby (t.j. při zahraniční pracovní cestě trvající aspoň 1 hodinu až 12 hodin včetně za kalendářní den),
- 35 % zahraničního stravného, jde-li o zahraniční stravné ve dvoutřetinové výši základní sazby (t.j. při zahraniční pracovní cestě trvající více než 12 až 18 hodin včetně za kalendářní den),
- 25 % zahraničního stravného, jde-li o zahraniční stravné ve výši plné základní sazby (t.j. při zahraniční pracovní cestě trvající více jak 18 hodin v kalendářním dni).

Navazující příklad:

Zaměstnanec má na pracovní cestě do Německa trvající 4 dny zajištěno ubytování se snídaní.

1. den pracovní cesty (v den příjezdu) zaměstnanec snídani v místě ubytování neměl, neboť vyjžděl z ČR. Ke krácení stravného ve výši 30 euro tedy nedochází.

2. a 3. den pracovní cesty zaměstnanec dostal snídani, a proto se mu krátí za každý den stravné v plné výši základní sazby (45 euro) o 25 %. Zaměstnanec tak má nárok na 2 x (45 - 11,25) euro čili na 2 x 33,75 euro, j. celkem na 67,50 euro.

4. den pracovní den (v den odjezdu) zaměstnanec dostal snídani, a tak se mu krátí stravné ve výši 1/3 základní sazby (15 euro) o 70 %. Zaměstnanec má proto nárok na 15 - 10,5 euro čili na 4,5 euro.

Celkem má zaměstnanec nárok na 102 euro.

Stravné se podle uvedených pravidel krátí bez ohledu na to, zda jídlo zaměstnanci zajistil bezplatně přímo sám zaměstnavatel nebo někdo jiný (třetí osoba). Pro krácení stravného z důvodu zabezpečení (poskytnutí) určitého jídla (nebo všech tří denních jídel) zaměstnanci bezplatně není rozhodující, zda poskytnuté jídlo zaměstnanci hradil zaměstnavatel, nýbrž to, že na ně zaměstnanec nepřispíval ani sebemenší částkou.

Nížší nebo vyšší stravné, když o tom zaměstnavatel předem rozhodne

S přihlédnutím k podmínkám zahraniční pracovní cesty a způsobu stravování může zaměstnavatel poskytovat stravné snížené, a to ve výši 75 % vyhláškou předepsaných základních sazeb a členům

posádek plavidel vnitrozemské plavby pak jen ve výši 50 % základní sazby. K tomuto opatření (snížení stravného o 25 % resp. 50 %) je nutno přistoupit předem, před započítáním (nastoupením) pracovní cesty do zahraničí. To platí nejen v případě, určí-li zaměstnavatel základní sazbu zahraničního stravného individuálně pro jednotlivého zaměstnance, ale i v případě, je-li tato sazba určena obecně vnitřním předpisem. Zpětné krácení je nepřípustné.

Naopak zaměstnavatelé státní a veřejné správy mohou sazby stravného navýšit pro vedoucí organizačních složek státu a jejich zástupce a statutární orgány a jejich zástupce, a to až o 15 % základní sazby stravného stanoveného vyhláškou. Naproti tomu zahraniční stravné zaměstnanci zaměstnavatele státní a veřejné správy (jmenovaného v ust. § 109 odst. 3 zákoníku práce) vůbec nepřísluší, pokud mu během zahraniční pracovní cesty, která trvá

a) 12 hodin a méně, byla poskytnuta 2 bezplatná jídla,

b) déle než 12 hodin, nejdéle však 18 hodin, byla poskytnuta 3 bezplatná jídla.

Zaměstnavatel je povinen poskytnout zaměstnanci zúčtovatelnou zálohu, a to až do předpokládané plné výše stravného. Podrobnosti ke stanovení a formě zálohy (t.j. výpočet a její poskytnutí v hotovosti, v podobě cestovního šeku nebo zapůjčením platební karty zaměstnavatele) a zúčtování stravného upravuje ust. § 183 a násl. zákoníku práce.

Adolf Maulwurf

[1]V pravidelném termínu od 1. ledna Ministerstvo financí vyhláškou stanoví výši základních sazeb zahraničního stravného v celých měnových jednotkách příslušné cizí měny, a to na základě návrhu Ministerstva zahraničních věcí vypracovaného podle podkladů zastupitelských úřadů o cenách jídel a nealkoholických nápojů ve veřejných stravovacích zařízeních střední kvalitativní třídy a v zařízeních první kvalitativní třídy v rozvojových zemích Asie, Afriky a Latinské Ameriky, a s využitím statistických údajů mezinárodních institucí. (Ust. § 189 odst. 4 zákoníku práce.) V mimořádném termínu Ministerstvo financí upraví vyhláškou výši základní sazby zahraničního stravného, jakmile se cena uvedená v ust. § 189 odst. 4 zákoníku práce a kurz stanovené cizí měny od poslední úpravy zvýší nebo sníží alespoň o 20 %. (Ust. § 189 odst. 5 zákoníku práce)

[2]Americká Samoa, Cookovy ostrovy, Fidži, Guam, Kiribati, Kokosové ostrovy, Marshallovy ostrovy, Midwayské ostrovy, Mikronésie, Nauru, Niue, Nová Kaledonie, Norfolk, Palau, Papua Nová Guinea, Pitcairnův ostrov, Šalamounovy ostrovy, Společenství Severních Marian, Tahiti, Tokelau, Tonga, Tuvalu, Vanuatu, Velikonoční ostrov, Východní Timor, Ostrov Wake, Wallis a Futuna, Západní Samoa.

[3]Anguilla, Antigua a Barbuda, Aruba, Barbados, Curacao, Dominika, Dominikánská republika, Grenada, Haiti, Jamajka, Kajmanské ostrovy, Montserrat, Britské panenské ostrovy, Portoriko, Svatá Lucie, Svatý Kryštof a Nevis, Svatý Vincent a Grenadiny, Trinidad a Tobago.

[4] Totéž (dle ust. § 170 odst. 3 věty druhé zákoníku práce za slovem "nebo") platí, trvá-li doba na pracovní cestě strávená mimo území ČR déle než 5 hodin, pokud zaměstnanci vznikne za cestu na území ČR právo na (tuzemské) stravné (v české měně) podle ust. § 163 nebo ust. § 176 zákoníku

práce.

[5]V tomto případě, kdy pobyt v zahraničí trvá méně než 60 minut a zahraniční stravné se neposkytuje, se však doba zmíněného pobytu v zahraničí, počítaná v minutách, přičítá dle ust. § 170 odst. 4 věty druhé zákobníku práce k době rozhodné pro výpočet stravného v české měně (tuzemského stravného).

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Odpovědnost zaměstnavatele a zaměstnance v souvislosti s využitím umělé inteligence](#)
- [Nový návrh zákona o platformové práci - 2. díl: Redefinice závislé práce](#)
- [Home office v Česku, Německu a Rakousku: je česká právní úprava práce na dálku dostatečně flexibilní?](#)
- [Postoupení pohledávky na náhradu škody v pracovněprávních vztazích](#)
- [Návrh zákona o digitálních platformách přináší více, než se na první pohled zdá](#)
- [Odposlechy na pracovišti, policejní vyšetřování a skončení pracovního poměru](#)
- [Odpovědnost zaměstnance za schodek](#)
- [Konec improvizace v odměňování: zamyšlení nad návrhem transpozice směrnice o transparentním odměňování](#)
- [Nový návrh zákona o platformové práci - 1. díl](#)
- [Genderový audit jako strategický nástroj zaměstnavatele: Jak se připravit na implementaci směrnice 2023/970?](#)
- [Pokuta za švarcsystém kurýrů Rohlíku potvrzena Ústavním soudem](#)